

SKANDIA

Allmänna villkor av år 1979 för Skandias barn- och ungdomsförsäkring

A. Försäkringsavtalet

1. Allmänna bestämmelser

För försäkringsavtalet gäller vad som anges i försäkringsbrevet och därtill hörande handlingar, i dessa allmänna villkor och i lagen om försäkringsavtal och allmän lag i övrigt.

Avtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller dennes vårdnadshavare skriftligen lämnat Skandia för försäkringens erhållande. Om någon uppgift är oriktig eller ofullständig, gäller vad som för sådant fall stadgas i lagen om försäkringsavtal.

2. Värdesäkring

Vid försäkringens tecknande och därefter varje år på i försäkringsbrevet angiven årsdag bestäms de försäkringsbelopp i kronor som skall gälla för tiden fram till närmast följande försäkringsårsdag. Bestämningen grundas på uppgifterna i försäkringsbrevet. På årsdagen tillämpas därvid det basbelopp enligt lagen om allmän försäkring som gällde den 1 januari samma år. Försäkringsbeloppen får dock vid årsdagen öka med högst 15 %. Är försäkringsårsdagen den 1 januari tillämpas basbeloppet den 1 januari föregående år.

Försäkringstagaren har rätt att när som helst ändra försäkringen så att försäkringsbeloppen i kronor inte ändras i fortsättningen.

Utbetalning från försäkringen grundas på de försäkringsbelopp i kronor som gäller vid den tidpunkt, då rätt till ersättning inträder. Vid fortlöpande utbetalning av vårdbidrag anpassas dock vid varje försäkringsårsdag det månatliga beloppet till det försäkringsbelopp som enligt ovan skall gälla för tiden fram till närmast följande försäkringsårsdag. Om rätt till ersättning inträder trots att försäkringen inte är i kraft, grundas utbetalning på de försäkringsbelopp som då skulle ha gällt om försäkringen varit i kraft.

B. Ikraftträdande

Skandias ansvarighet inträder när Skandias huvudkontor har mottagit fullständiga ansökningshandlingar, förutsatt att försäkringen enligt tillämpade bedömningsregler kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll samt att det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår, att försäkringen skall träda i kraft senare. Kan försäkring beviljas endast mot förhöjd premie eller med förbehåll, inträder Skandias ansvarighet först sedan Skandia erbjudit försäkring med sådan utformning och försäkringstagaren antagit erbjudandet.

C. Premiebestämning och premiebetalning

1. Första premien

Första premien skall betalas inom tio dagar från den dag då Skandia sänt avi om premien. Betalas inte premien inom denna tid, träder försäkringen ur kraft. Den blir gällande på nytt från den tidpunkt då premien betalas, under förutsättning att betalningen görs inom en månad efter utgången av tiodagarsfristen och att den försäkrades hälsotillstånd inte har försämrats efter denna tiodagarsfrist.

2. Förnyelsepremie

Senare förfallande premie (förnyelsepremie) beräknas vid varje premieförfallodag på grundval av då gällande försäkringsbelopp och då gällande premietariff — i förekommande fall också med hänsyn till de premieförhöjningar som gäller för försäkringen. Premien skall betalas inom en månad från förfallodagen (respitmånad). Om så inte sker träder försäkringen ur kraft vid respitmånadens utgång.

3. Återupplivning

Inom ett år från obetald förnyelsepremies förfallodag (respitåret) föreligger rätt till återupplivning av försäkring som trätt ur kraft på grund av att premien inte erlagts i rätt tid. Om premien sedan betalas blir försäkringen gällande på nytt, dock inte beträffande nedsättning av arbetsförmåga som börjat ge sig till känna eller dödsfall som inträffat före den tidpunkt då premien betalas samt inte heller för följder av olycksfall som inträffat före samma tidpunkt. En förutsättning för återupplivning senare än tre månader efter premiens förfallodag är att den försäkrades hälsotillstånd inte har försämrats efter respitmånadens utgång.

D. Ändrade förhållanden

1. Ändring av de allmänna villkoren

Om de förutsättningar som ligger till grund för de allmänna villkoren skulle ändras kan nya villkor komma att införas. Vid sådan villkorsändring tillämpas de nya villkoren för försäkringen från och med närmast följande premieförfallodag, under förutsättning att försäkringstagaren underrättats härom senast en vecka före premieförfallodagen.

2. Sjukdom och invaliditet

Om vårdbidrag utbetalas behövs premie inte erläggas för den tid som vårdbidraget avser.

Om invaliditetskapital har utbetalats i sin helhet omfattar försäkringen därefter endast rätt till dödsfallskapital enligt punkt F 4 och rätt till vidareförsäkring enligt punkt F 5. Någon ytterligare premie behöver då inte erläggas för försäkringen.

E. Begreppsförklaringar

1. Olycksfallsskada

Med olycksfallsskada förstås kroppsskada som drabbat den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse (olycksfall). Vid förfrysning, solsting eller värmeslag bortses från kravet på plötslighet. Sådant kroppsskada anses ha inträffat den dag den visade sig.

Med olycksfallsskada avses inte:

- 1.1 skada som orsakats av smitta genom bakterier, virus eller annat smittämne,
- 1.2 skada där det får antas att den skadevällande händelsen orsakats av att den försäkrade var sinnessjuk eller var påverkad av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel,
- 1.3 sådan efter olycksfallet skedd försämring av hälsotillståndet som enligt medicinsk erfarenhet sannolikt skulle ha inträtt även om olycksfallet inte inträffat.

Vid sådana omständigheter som ovan angetts föreligger därför inte rätt till ersättning i de fall sådan lämnas endast vid olycksfallsskada.

Beträffande särskilda begränsningar vid behandlingskostnader för tandskador se punkt F 3.2.

2. Förvärvsmässig invaliditet

Med förvärvsmässig invaliditet förstås av sjukdom eller olycksfallsskada orsakad, för framtiden bestående nedsättning med minst 50 % av den försäkrades förmåga att vid vuxen ålder bereda sig inkomst av arbete. Avseende skall därvid fästas endast vid nedsättning av sådan arbetsförmåga, som den skadade sannolikt skulle ha utnyttjat om arbetsförmågan inte förlorats.

Till grund för bestämning av den förvärvsmässiga invaliditetsgraden läggs sådana symtom och skador som kan objektivt fastställas.

3. Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet förstås av olycksfallsskada orsakad, för framtiden bestående nedsättning av den skadades kroppsfunktion. Som medicinsk invaliditet räknas även vissa fall av bestående kroppsskada som inte medför nedsättning av den skadades kroppsfunktion, exempelvis vanprydande ärr, bestående värk, förlust av vissa inre organ.

Till grund för bestämning av den medicinska invaliditetsgraden läggs sådana av olycksfallet orsakade kroppsskador som kan objektivt fastställas. Bestämningen sker oberoende av i vilken grad den skadades arbetsförmåga nedsatts på grund av olycksfallsskadan.

Den medicinska invaliditetsgraden bestäms bl a med ledning av nedanstående tabell över medicinska invaliditetsgrader vid skador på vissa kroppsdelar. Motsvarande principer tillämpas vid övriga kroppsskador, således även vid skallskador och skador på inre organ. Har genom samma olycksfall uppkommit skador på flera kroppsdelar, beräknas den totala medicinska invaliditetsgraden som summan av invaliditetsgraderna för delskadorna. Den begränsas dock till 100 %.

Tabell över medicinska invaliditetsgrader

Fullständig blindhet	100 %
Fullständig blindhet på ett öga	20 %
Förlust av ett öga	25 %
Fullständig dövhet	50 %
Fullständig dövhet på ett öra	10 %
Förlust av ett ben	65 %
Amputation på ett lårben	50—65 %
Amputation på ett underben	35—45 %
Förlust av en fot	35 %
Förlust av en stortå	6 %
Förlust av annan tå	1 %
Förlust av en arm	65—75 %
Amputation på en överarm	55—75 %
Amputation på en underarm	50—65 %
Förlust av en hand	50—60 %
Förlust av en tumme	20—25 %
Förlust av ett pekfinger	10—12 %
Förlust av ett långfinger	10 %
Förlust av ett ringfinger	5 %
Förlust av ett lillfinger	7 %

För skada där invaliditetsgraden enligt tabellen ligger i ett intervall bestäms invaliditetsgraden vid amputation med beaktande av protesfunktionen och vid arm- eller handskada med hänsyn till vilken arm eller hand som skadats.

Fullständig obrukbarhet av kroppsdel (med undantag av blindhet på ett öga) medför samma invaliditetsgrad som anges i tabellen för förlust av kroppsdel. Om kroppsdel endast delvis förlorats eller delvis blivit obrukbar, tillämpas motsvarande lägre invaliditetsgrad. Var skadad kroppsdel inte fullt brukbar före olycksfallet frånräknas den tidigare medicinska invaliditetsgraden.

F. Försäkringens omfattning

Försäringen omfattar

1. invaliditetskapital,
2. vänteersättning vid invaliditet,
3. ersättning för läke-, tandskade- och resekostnader vid olycksfallsskada,
4. dödsfallskapital,
5. vidareförsäkring.

Barnförsäringen omfattar därutöver

6. vårdbidrag,
7. fortsättningsförsäkring.

1. Invaliditetskapital

Vid invaliditet på grund av sjukdom eller olycksfallsskada lämnar Skandia enligt följande regler invaliditetsersättning som uppgår till hela invaliditetskapitalet eller del därav.

För att rätt till invaliditetsersättning skall inträda skall den försäkrade ha fyllt 16 år, invaliditet skall ha konstaterats och motsvarande nedsättning av arbetsförmåga eller kroppsfunktion skall ha varat utan avbrott i minst två år.

Om *invaliditeten beror på sjukdom* skall sjukdomen under tid då försäringen varit i kraft ha konstaterats orsaka nedsättning av arbetsförmåga och senast inom tre år från det försäkringen senast var i kraft ha orsakat förvärvsmässig invaliditet.

Om *invaliditeten beror på olycksfallsskada* skall olycksfallet ha inträffat under tid då försäkringen varit i kraft och senast inom tre år från det försäkringen senast var i kraft ha orsakat förvärvsmässig invaliditet eller senast inom tre år från olycksfallet ha orsakat medicinsk invaliditet.

Den definitiva invaliditetsgraden skall fastställas snarast möjligt. Fastställelsen kan dock uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt.

Om den definitiva invaliditetsgraden kan fastställas redan innan nedsättning av arbetsförmågan eller kroppsfunktionen varat utan avbrott i två år inträder, under förutsättning att den försäkrade fyllt 16 år, rätten till invaliditetsersättning så snart den definitiva invaliditetsgraden fastställs. Om invaliditeten beror på sjukdom skall då det akuta sjukdomstillståndet ha upphört. Beror invaliditeten på olycksfallsskada skall behandlingen vara helt avslutad.

Vid förvärvsmässig invaliditet eller vid medicinsk invaliditet som uppgår till minst 50 % är invaliditetsersättningen lika med hela invaliditetskapitalet. Vid medicinsk invaliditet med invaliditetsgrad lägre än 50 % utan samtidig förvärvsmässig invaliditet uppgår invaliditetsersättningen till en mot invaliditetsgraden svarande del av invaliditetskapitalet.

Invaliditetsersättning utbetalas så snart rätt därtill inträtt och den definitiva invaliditetsgraden fastställs.

Inträffar dödsfall innan rätt till invaliditetsersättning inträtt utbetalas ingen invaliditetsersättning.

Inträffar dödsfall sedan rätt till invaliditetsersättning inträtt men innan den definitiva invaliditetsgraden fastställs görs slutreglering genom utbetalning av den invaliditetsersättning som vid dödsfallet låg till grund för vänteersättningen enligt punkt F 2, varvid avräkning görs för utbetald vänteersättning avseende tid efter dödsfallet.

2. Vänteersättning vid invaliditet

Kan, när rätt till invaliditetsersättning inträder, den definitiva storleken av denna inte fastställas, utbetalas vänteersättning från denna tidpunkt till dess fastställelse sker.

Vid början av varje tolv månadersperiod (ersättningsår), räknat från den tidpunkt då rätt till invaliditetsersättning inträdde, fastställs den invaliditetsersättning som under ersättningsåret skall ligga till grund för vänteersättningen. Denna invaliditetsersättning är den som bedöms minst komma att utbetalas på grund av inträffat försäkringsfall.

Vänteersättningen under ersättningsåret utgör 6 % av den enligt ovan för ersättningsåret fastställda invaliditetsersättningen. Utbetalning görs kvartårsvis i förskott.

3. Ersättning för läke-, tandskade- och resekostnader vid olycksfallsskada

För detta försäkringsmoment tillämpas självrisk innebärande att vid varje skadetillfälle gäller att försäkringen inte omfattar det belopp som motsvarar självrisken. Självriskebeloppet utgör 1 % av det basbelopp enligt lagen om allmän försäkring som gällde den 1 januari det år då skadan inträffade.

Om olycksfallsskada, som drabbar den försäkrade under tid då försäkringen är i kraft, medför kostnader för vård, behandling och resor lämnas enligt punkt 3.1—3.3 nedan ersättning för kostnader utöver självrisken. Kostnader utom Norden ersätts dock inte.

Ersättning lämnas i den mån rätt till ersättning inte föreligger enligt lag, konvention, annan författning eller från annan försäkring. För försäkrad som inte har rätt till ersättning från allmän försäkringskassa i Sverige ersätts endast kostnad som i motsvarande situation skulle ha ersatts om den försäkrade haft sådan rätt och till fullo utnyttjat den.

Försäkringen omfattar inte förlorad arbetsinkomst och inte heller den del av kostnad för vård utom hemmet som svarar mot inbesparade levnadskostnader.

Följande gäller för:

3.1 läkekostnader

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga kostnader för sådan vård eller behandling inom fem år från olycksfallet som lämnats eller föreskrivits för skadans läkning av behörig läkare.

3.2 behandlingarkostnader för tandskador

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga kostnader för behandling som utförts av behörig tandläkare. Skada vid tuggning eller bitning ersätts inte som olycksfallsskada.

Behandling och arvode skall i förhand ha godkänts av Skandias. För nödvändig akutbehandling ersätts dock skälig kostnad även om Skandias godkännande inte hunnit inhämtas.

Föreligger vid olycksfallet sjukliga eller för åldern inte normala förändringar, lämnas ersättning endast för den skada som kan antas skulle ha blivit följderna om förändringarna inte funnits då skadan inträffade.

Skada på fast protes ersätts enligt motsvarande regler som skada på naturlig tand. Detta gäller även för avtagbar protes som när den skadades var på plats i munnen.

Ersättning betalas för kostnader för behandling inom fem år från olycksfallet. Måste slutbehandling på grund av den försäkrades ungdom uppskjutas till senare tidpunkt, ersätts även kostnader för den uppskjutna behandlingen under förutsättning att Skandia tagit ställning innan den försäkrade fyllt 25 år och då godkänt den uppskjutna behandlingen.

3.3 resekostnader

Ersättning lämnas för kostnader för nödvändiga resor för vård och behandling. Om olycksfallsskadan orsakat sådan nedsättning i den försäkrades förmåga att förflytta sig att enligt läkares föreskrift särskilt transportmedel måste anlitas för att den försäkrade skall kunna utföra sitt ordinarie förvärvs- eller skolarbete lämnas också ersättning för merkostnader för resor mellan permanent bostad och ordinarie arbetsplats eller skola under tiden för läkarbehandlingen. Resekostnad ersätts för det billigaste, vanligen förekommande färdssätt som med hänsyn till den försäkrades tillstånd kunnat användas. Ersättning lämnas för kostnader som uppkommit inom fem år från olycksfallet.

4. Dödsfallskapital

Rätt till dödsfallskapital inträder oberoende av dödsorsak

när den försäkrade avlider under tid då försäkringen är i kraft. Dödsfallskapitalet utbetalas till den försäkrades dödsbo.

5. Vidareförsäkring

Vid den avtalade försäkringstidens slut har försäkrad, med då ikraftvarande försäkring, rätt att utan hälsoprövning teckna en livförsäkring på ett i kronor angivet fast försäkringsbelopp som grundas på uppgifterna i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren för den ikraftvarande försäkringen. Livförsäkringen skall gälla hela livet och premiebetalningen skall pågå till 65 år. Om fortsättningsförsäkring tecknas enligt nedanstående punkt F 7 överflyttas rätten till vidareförsäkring till denna fortsättningsförsäkring.

Vidareförsäkring utfärdas med de allmänna villkor och enligt den tariff som tillämpas för då nytecknad livförsäkring med rätt till premiefrielse vid arbetsoförmåga. Om förhöjda premier erlagts eller strängare bestämmelser än normalt gällt för den ikraftvarande försäkringen, skall premier och bestämmelser för vidareförsäkringen grundas på uppgifterna om den försäkrades hälsotillstånd då den ursprungliga försäkringen tecknades.

Ansökan om vidareförsäkring skall vara Skandias huvudkontor tillhanda senast en månad efter försäkringstidens slut. Skandias ansvarighet inträder när ansökan mottagits av huvudkontoret.

6. Vårdbidrag (gäller inte ungdomsförsäkring)

Rätt till helt vårdbidrag uppkommer om den försäkrade under tid då försäkringen är i kraft men före 15 års ålder drabbas av fullständig arbetsoförmåga som är orsakad av sjukdom eller olycksfallsskada och denna fullständiga arbetsoförmåga varat utan avbrott i ett år. Rätten kvarstår därefter så länge sådan arbetsoförmåga utan avbrott varar, dock längst till dess den försäkrade fyller 16 år. Med fullständig arbetsoförmåga hos barn avses fullständig oförmåga att utöva för åldern normal verksamhet.

Rätt till halvt vårdbidrag uppkommer om den försäkrade under tid då försäkringen är i kraft men före 15 års ålder drabbas av arbetsoförmåga, som är orsakad av sjukdom eller olycksfallsskada och som utan att vara fullständig ändå dock dels berättigar till helt eller halvt vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring, dels sedan mer än ett år oavbrutet medför merkostnader uppgående till minst ett halvt basbelopp utöver vad som ersätts genom allmän försäkring. Rätten kvarstår därefter så länge ovan angivna förhållanden består, dock längst till dess den försäkrade fyller 16 år.

Vårdbidrag utbetalas månadsvis i efterskott.

7. Fortsättningsförsäkring (gäller inte ungdomsförsäkring)

Vid den avtalade försäkringstidens slut har försäkrad med då ikraftvarande barnförsäkring rätt att utan hälsoprövning teckna ny försäkring med fem års försäkringstid och i övrigt med samma omfattning som tidigare, dock inte innefattande vårdbidrag eller rätt till fortsättningsförsäkring. En förutsättning är att den försäkrade inte ägnar sig åt någon verksamhet som är särskilt riskfylld.

Ansökan om fortsättningsförsäkring skall vara Skandias huvudkontor tillhanda senast en månad efter försäkringstidens slut. Skandias ansvarighet inträder när ansökan mottagits av huvudkontoret. Fortsättningsförsäkring utfärdas med de allmänna villkor och enligt den tariff som tillämpas för då nytecknad försäkring. Om förhöjda premier erlagts eller strängare bestämmelser än normalt gällt för barnförsäkringen tillämpas motsvarande premieförhöjning och bestämmelser för fortsättningsförsäkringen.

G. Begränsningar av försäkringens giltighet

1. Allmänna begränsningar

För följder av sjukdom, kroppsfel eller psykisk utvecklingsstörning som visat symtom eller av olycksfall som inträffat innan Skandias ansvarighet inträdde gäller försäkringen endast om Skandia då den beviljades erhållit kännedom om rätta förhållandet och inte gjort särskild inskränkning i försäkringsbrevet. Beror nedsättning av arbetsförmåga på missbruk av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel föreligger inte rätt till ersättning.

Om försäkringen tecknats innan den försäkrade fyllt fyra år gäller försäkringen inte för följder av sjukdom, kroppsfel eller psykisk utvecklingsstörning där åkomsten eller anlag till åkomsten sannolikt funnits sedan födelsen men symtomen visat sig först sedan försäkringen tecknats. Denna begränsning tillämpas dock inte om den försäkrade efter tre års ålder genomgått en allsidig hälsoundersökning hos läkare och inga symtom på sådan åkomma framkommit vid denna undersökning. Om symtom på sådan åkomma visat sig först sedan den försäkrade fyllt åtta år tillämpas begränsningen under inga förhållanden.

2. Invaliditetskapital, dödsfallskapital, vidareförsäkring, vårdbidrag och fortsättningsförsäkring

2.1 vistelse utom Norden

Försäkringen gäller inte för nedsättning av arbetsförmåga eller kroppsfunktion som börjar ge sig till känna under vistelse utom Norden vilken varat mer än sex månader. Denna inskränkning gäller dock inte om vistelsen är temporär och beror på att den försäkrade eller någon i hans familj är i svensk utlandstjänst eller i tjänst hos utländskt företag eller internationell organisation som har fast anknytning till Sverige.

Försäkringen för dödsfallskapital gäller dock även vid vistelse utom Norden.

2.2 krigstillstånd i Sverige

Försäkringen gäller inte för nedsättning av arbetsförmåga eller kroppsfunktion som har samband med krig mellan Sverige och annan stat eller eljest med krigshandlingar riktade mot Sverige.

Denna begränsning gäller dock inte dödsfallskapitalet.

2.3 vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande förhållanden utan samband med krigstillstånd i Sverige

Försäkringen gäller inte för nedsättning av arbetsförmåga eller kroppsfunktion eller för dödsfall som har samband med krigshandlingar, inbördeskrig, revolution eller uppror som pågått i område utanför Sverige under tid då den försäkrade vistats där. Sedan tre år förflutit från det försäkrade trädde i kraft gäller försäkringen dock även för så-

dan skada förutsatt att den försäkrade inte deltagit i nämnda oroligheter. Utbryter oroligheterna medan den försäkrade vistas i området, gäller försäkringen — även om mindre än tre år förflutit från det den trädde i kraft — under de tre första månaderna därefter, förutsatt att den försäkrade inte deltar i oroligheterna. Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som krigsdeltagande.

3. Läke-, tandskade- och resekostnader

Försäkringen gäller inte för sådan olycksfallsskada som enligt punkt G 2 inte skulle ge rätt till invaliditetsersättning eller vårdbidrag. Kostnader utom Norden ersätts inte i något fall.

H. Åtgärder vid anspråk på ersättning

Anmälan om dödsfall och om sjukdom eller olycksfallsskada som kan ge rätt till ersättning skall göras till Skandia snarast möjligt. En förutsättning för rätt till ersättning är att den försäkrade utan dröjsmål anlitar behörig läkare, under sjuktid står under fortlöpande läkartillsyn och iakttar läkarens föreskrifter samt följer av Skandia i samråd med läkare lämnade anvisningar, som avser att begränsa följderna av sjukdomen eller olycksfallet. Den som gör anspråk på ersättning skall enligt Skandias anvisningar förete läkarintyg och övriga handlingar, som är av betydelse för bestämning av rätten till ersättning. Kostnaden för läkarintyg och övriga handlingar ersätts av Skandia.

Skandia har rätt att föreskriva att den försäkrade inställer sig för undersökning hos läkare som Skandia anvisar, om detta bedöms vara nödvändigt för fastställande av rätten till ersättning. Kostnaderna för sådan undersökning och för härför nödvändiga resor ersätts av Skandia.

Anspråk på ersättning för kostnader skall styrkas med originalverifikationer.

I. Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning skall ske senast en månad efter det att den som gör anspråk på ersättning fullgjort vad som åligger honom enligt punkt H. Invaliditetsersättning och vårdbidrag skall dock betalas tidigast när rätt därtill inträtt och beloppets definitiva storlek fastställts.

Sker utbetalning senare än vad som sagts ovan betalar Skandia dröjsmålsränta enligt räntelagen. Dröjsmålsränta betalas dock inte om den är mindre än en halv procent av det basbelopp enligt lagen om allmän försäkring, vilket gällde den 1 januari det år då utbetalningen sker.

J. Force majeure

Skandia är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadetredning eller utbetalning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller annan liknande händelse.

Allmänna reklamationsnämnden

Om Ni har annan uppfattning än Skandia om något som rör försäkringen, kan Ni vända Er till Allmänna reklamationsnämnden för att få ett utlåtande om vad som enligt nämndens mening bör gälla. Nämnden prövar dock inte tvister rörande medicinsk bedömning. Adressen till reklamationsnämnden är:

ALLMÄNNA REKLAMATIONSNÄMNDEN
Box 523
162 15 VÄLLINGBY
Tfn: 08-739 02 80